

PREZYDENT MIASTA GLIWICE

CRG.712.39.2014

Gliwice, 28.10.2014 r.

nr kor. CRG-5186/2014

Pan

Piotr Litwa

Wojewoda Śląski

ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 231 30 41
Fax +48 32 231 27 25
boi@um.gliwice.pl
www.gliwice.eu

Dotyczy: znak sprawy: ZKIV.431.7.2014RZ - Wystąpienie Pokontrolne

Z przyjemnością odnotowuję fakt, że kontrolujący wysoko ocenili realizację zadań związanych „z utrzymaniem budowli ochronnych i urządzeń specjalnych” w Mieście Gliwice (stanowisko kierownika komórki ds. kontroli - pismo nr ZKIV.431.7.2014RZ z dnia 8 września 2014 r.), a wystawiając ocenę pozytywną (z uchybieniami) potwierdzili w istocie, że nie było generalnie uwag do sposobu wykonywania przedmiotowych zadań.

Jednocześnie informuję Pana Wojewodę, że:

1. Kontrole utrzymania urządzeń specjalnych OC przeprowadzane będą w 2014 r.
2. Brak podstawy prawnej uniemożliwia mi realizację zalecenia dotyczącego przeprowadzania kontroli budowli ochronnych we wspólnotach mieszkaniowych, spółdzielniach mieszkaniowych, u przedsiębiorców oraz osób prywatnych na terenie miasta.

Brak podstawy prawnej uniemożliwia przede wszystkim wydanie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli pracownikowi prowadzącemu sprawę obrony cywilnej miasta. Problem braku podstawy prawnej sygnalizowałem Panu Wojewodzie w piśmie nr CRG-3570/2014 z dnia 21 lipca 2014 r., wnoszącym zastrzeżenia do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego.

www.gzm.org.pl

Podstawy prawnej w tym zakresie nie stanowią wskazane przez kontrolujących:

1. Zarządzenie nr 285/03 Wojewody Śląskiego z dnia 5 września 2003 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji postępowania z zasobami budownictwa ochronnego w województwie śląskim”.
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850).
3. Protokoły Dodatkowe do Konwencji Genewskiej (Dz. U. z 1992 r. nr 41, poz. 175).

Tocząca się polemika w tym zakresie dotyczy w istocie zagadnień o charakterze ustrojowym i formalnym – i wyłącznie na takiej płaszczyźnie jest prowadzona. Mam świadomość charakteru, rodzaju i wagi zadań realizowanych przez obronę cywilną i jako Szef Obrony Cywilnej Miasta Gliwice te obowiązki staram się realizować na najwyższym poziomie, z poszanowaniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Ze względów jedynie formalnych nie można zgodzić się ze stanowiskiem prezentowanym przez kontrolujących, a następnie kierownika komórki ds. kontroli w kwestiach mających wymiar prawny.

Uzasadnienie:

Ad 1. Art. 93 ust.2 Konstytucji RP stanowi, że zarządzenia są wydawane tylko na podstawie ustaw i w żadnym przypadku nie mogą stanowić podstawy decyzji wydawanych wobec obywateli, osób prawnych i innych podmiotów. Z tego powodu nie jest prawnie dopuszczalne ani możliwe przywoływanie w państwie prawnym (art. 2 Konstytucji RP) zarządzeń, które nie mogą stanowić podstawy jakichkolwiek decyzji wobec obywateli.

W świetle powyższego Zarządzenie Wojewody Śląskiego nr 285/03 z dnia 5 września 2003 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji postępowania z zasobami budownictwa ochronnego w województwie śląskim” (wydane w czasie obowiązywania art. 140 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 461, z późn. zm. oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie Obrony Cywilnej - Dz.U. Nr 93, poz. 429, ale które utraciły moc z dniem 1 lipca 2004 r.) - takich kryteriów nie spełnia i nie może stanowić podstawy prawnej do przeprowadzania przedmiotowych kontroli. Ponadto, jak sygnalizowano wcześniej, wyeliminowane zostało ono z obiegu prawnego z powodu utraty mocy przytoczonego art. 140 ustawy oraz ww. rozporządzenia, a wskazywane w zarządzeniu drugie rozporządzenie Rady Ministrów pomija całkowicie

zagadnienie dotyczące *przygotowania i zapewnienia funkcjonowania budowli ochronnych* przez szefów obrony cywilnej wszystkich szczebli.

Ad 2. Ostatnie zapisy dotyczące zakresu działania szefa obrony cywilnej **województwa i gminy**, wyszczególniające obowiązek *przygotowania i zapewnienia funkcjonowania budowli ochronnych*, figurują w § 7 ust. 1 pkt. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1983 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju oraz szefów obrony cywilnej województw, miast, dzielnic, gmin oraz miast i gmin (Dz. U. Nr 73, poz. 324).

Ostatnie zapisy dotyczące zakresu działania szefa obrony cywilnej **województwa** (tylko województwa), wyszczególniające obowiązek *przygotowania i zapewnienia funkcjonowania budowli ochronnych*, figurują w § 5 ust. 1 pkt. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 1993 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw i gmin oraz zasad i trybu kierowania, a także koordynowania przez nich przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej (Dz. U. Nr 91, poz. 420).

W ww. rozporządzeniu (już w 1993 r.), nie określono obowiązku *przygotowania i zapewnienia funkcjonowania budowli ochronnych* w zakresie działania szefa obrony cywilnej gminy.

Ponadto o budowlach ochronnych jako o zadaniu obrony cywilnej jest jeszcze mowa w § 1 ust. 1 pkt. 3 oraz w §§ 11 – 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie Obrony Cywilnej (Dz. U. Nr 93, poz. 429).

Wszystkie wymienione wyżej rozporządzenia od wielu lat już nie obowiązują. W obowiązującym rozporządzeniu przytoczonym przez kontrolujących, tj. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850) - *przygotowania i zapewnienia funkcjonowania budowli* – nie przypisano w zakresie działania zarówno szefowi obrony cywilnej województwa jak i szefowi obrony cywilnej powiatu oraz gminy; rozporządzenie pomija zagadnienie budowli ochronnych.

Ad 3. Kontrolujący próbują także uzasadnić swe dotychczasowe stanowisko przywołaniem w piśmie Nr ZKIV.431.7.2014RZ z dnia 08.09.2014 r. Protokołów Dodatkowych do Konwencji Genewskiej (Dz. U. z 1992 r. nr 41, poz. 175). Problem jednak w tym, iż przywołana Konwencja (Protokoły Dodatkowe) dotyczy okresu konfliktów zbrojnych i ochrony m.in. ludności cywilnej w czasie takich konfliktów. W konsekwencji z Konwencji tej nie można wywodzić podstaw prawnych do obowiązków

z zakresu obrony cywilnej do konkretnych osób fizycznych, osób prawnych lub innych podmiotów. Można to czynić jedynie w formie decyzji administracyjnej, poprzez nałożenie konkretnych obowiązków, ze wszystkimi wynikającymi konsekwencjami prawnymi, w tym zagwarantowania obywatelowi (podmiotowi) prawa wniesienia odwołania do organu wyższego stopnia, jak i Sądu.

Dlatego też proszę Pana Wojewodę o rozważenie możliwości uregulowania przedmiotowej materii, z uwzględnieniem obowiązującego stanu prawnego.

Prezydent Miasta
Zygmunt Frankiewicz

Otrzymują:
1. Adresat.
2. a/a